

ISRAEL GUTMAN

ur. 1923; Warszawa

Miejsce i czas wydarzeń	Warszawa, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Warszawa, II wojna światowa, getto warszawskie, powstanie w getcie warszawskim, bunkry, Niemcy, ulica Franciszkańska 30, Treblinka

Powstanie w getcie warszawskim

[Niemcy] po kilku dniach kiedy, ludzie nie wykazali żadnej gotowości opuścić bunkier, [a] im było bardzo trudno znaleźć te bunkry na terenie getta, [to] zaczęli [wzniecać] pożary, to znaczy niszczyli całe getto.

Ktoś przyszedł i powiedział, że w tym domu, w którym jesteśmy, Franciszkańska 30, jest pożar. Wziąłem tych trzech ludzi, którzy byli ze mną, żeśmy poszli na strych, nagle zjawili się dwóch Niemców. Było ciemno. Powiedzieli nam: „Stać i ręce go góry”. Miałem [broń] w rękę i strzeliłem do nich i oni uciekli, ale rzucili granat.

[Zostałem ranny w oko,] dzięki temu uratowałem się. [Gdy zostałem ranny, to] początkowo myślałem, że w ogóle nic nie widzę, to oko zupełnie jakby nie istniało.

[Niemcy] odnaleźli wejście do bunkra [i] rzucali tam [gaz łzawiący], wtedy zaczęto wychodzić, bo nie było innej opcji. Myśmy nie zdawali sobie sprawy, że możliwa jest taka rzecz, że oni wezmą nas do miejsca, gdzie nie zabiją natychmiast. Też [sami] nie mieliśmy w sobie [tyle] sił, żeby [popętnić] samobójstwo.

Nie zdawaliśmy sobie sprawy, że ten pociąg, którym [jedziemy], nie udaje się do Trebinki. Myślę, że wtedy nie wiedziałem dokładnie gdzie jest Treblinka, wiedziałem [tylko], że jest Treblinka. Był jeden z naszych ludzi, któremu udało się uciec stamtąd i on dokładnie [wiedział] co się tam dzieje.

Data i miejsce nagrania	2009-09-10, Jerozolima
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Justyna Pacek
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"